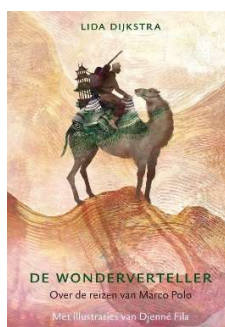
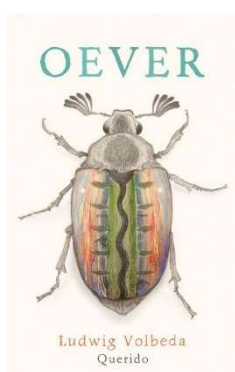
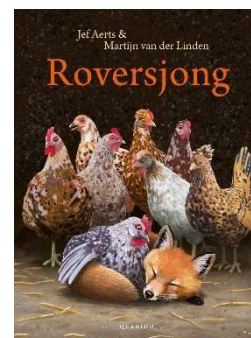
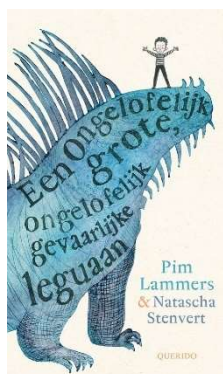

Juryrapport

Kinderboekenonderzoek 2025

Inhoudsopgave:

Inleiding	blz.3
Waar let het lezersteam op?	blz.4
Beoordeelde boeken 2024	blz.5
Diagrammen	blz.6, 7
Conclusies van het onderzoek	blz.8
Winnaar gouden griffel 2025	blz.9
Bijlage 1: boeken zonder grove taal	blz.10
Bijlage 2: boeken met weinig grove taal	blz.11,12
Bijlage 3: boeken met (redelijk)veel grove taal	blz.13,14
Bijlage 4: boeken met 1 of meer (bastard)vloeken	blz.15,16
Enkele gegevens	blz.17

Inleiding

De Bond tegen vloeken voert jaarlijks het kinderboekenonderzoek uit. Bij dit onderzoek wordt gekeken naar de hoeveelheid grove taal/woorden in kinderboeken. Een lezersteam noteert alle woorden die als grof of onbeschaafd bestempeld kunnen worden. Het lezersteam kijkt alleen naar de hoeveelheid/kwantiteit van de woorden. Er wordt niet gekeken naar de inhoud/kwaliteit van de boeken.

De Bond tegen vloeken wil met dit onderzoek aandacht vragen voor goed en respectvol taalgebruik in kinderboeken. Vloeken, schelden en andere grove taal passen volgens de Bond niet in een kinderboek. Lezen is voor de ontwikkeling van een kind belangrijk. Het geeft ontspanning en plezier. Maar boeken zijn ook leerzaam en hebben een opvoedkundige waarde. Kinderen volgen voorbeelden makkelijk na. Het is belangrijk dat zij in aanraking komen met goed en respectvol taalgebruik. De Bond tegen vloeken wil geen literair oordeel geven over de kwaliteit en inhoud van de kinderboeken. Dat is niet aan ons. De deskundigheid van de Griffeljury en van de Kinderjury willen we dan ook niet in twijfel trekken. Wel kan het onderzoek wellicht functioneren als een eye-opener. We zouden graag zien dat de genoemde jury's bij hun oordeel ook rekening houden met de mate waarin grof taalgebruik voorkomt in het kinderboek. Veel grove taal zou dan niet in het voordeel van het boek moeten pleiten.

Het is onmogelijk om alle boeken die verschijnen te onderzoeken. Daarom richt het onderzoek zich op een aantal bekroonde boeken. Dit jaar worden er geen bronzen griffels uitgereikt. Alleen nog maar zilveren griffels. 11 boeken die bekroond zijn met een zilveren griffel zijn onderzocht. Daarnaast ook nog 2 boeken die genomineerd zijn door de kinderjury. Een totaal van 13 boeken dus dit jaar.

Waar let het lezersteam op?

Vloeken/blasfemische taal:

Onder vloeken verstaan we woorden waarin de naam van God of Jezus op een oneigenlijke manier wordt gebruikt. Ook *verdomd* en *verdomme* rekenen we tot vloeken.

Voorbeelden: God, Jezus, godver, godverdomme, verdomme enz.

Bastaardvloeken (vervormingen):

Voorbeelden: gadverdamme, potverdorie, getver, jemig, goh enz.

Algemene scheldwoorden:

Voorbeelden: rotzak, klootzak, sukkel enz.

Verwensingen en verwijzingen naar ziektes of handicaps:

Voorbeelden: kanker, kankerlijer, tering, tyfus, mongool, debiel enz.

Verwijzingen naar geaardheid:

Voorbeelden: homo, lesbo, gay enz.

Discriminerend of racistisch taalgebruik:

Voorbeelden: zwarte, Jood, kutmarokkaan, vuile Turk enz.

Beledigende woorden over iemands uiterlijk:

Voorbeelden: schele, kale, vetzak enz.

Schuttingtaal/seksueel getint taalgebruik:

Voorbeelden: lul, kut, fuck, fucking, shit, hoer enz.

Spottend taalgebruik over bv de hemel of God en geloof.

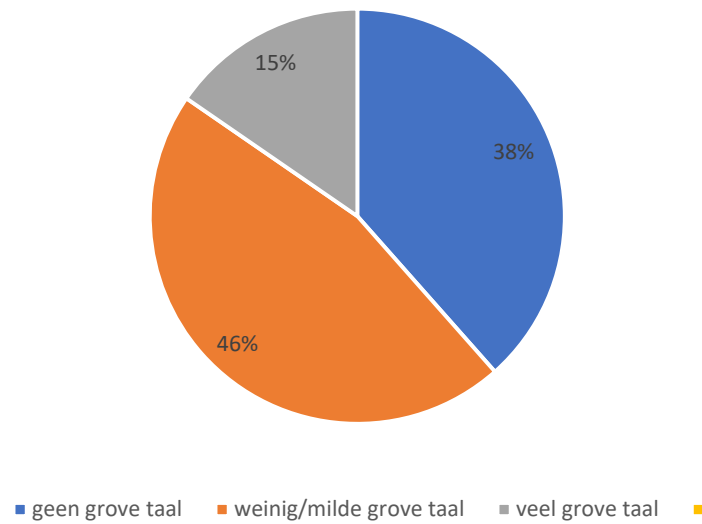
Voorbeelden: het was hemels, hemeltje lief, Godallemachtig enz.

Beoordeelde boeken 2025

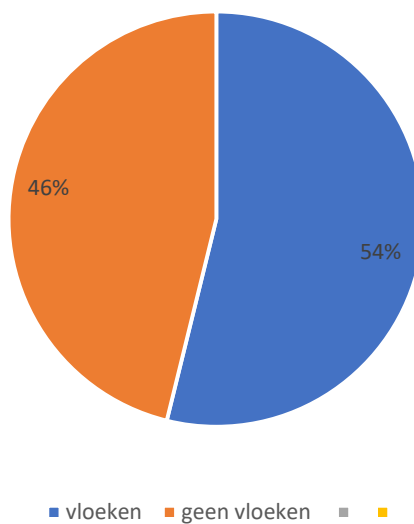
	Titel van het boek	Schrijver	Uitgever	Categorie	Waardering
1.	Vogel en Beer-de picknick en andere verhalen.	Jarvis	Gottmer	Tot 6 jaar	Zilveren griffel
2.	Een ongelofelijk grote, ongelofelijk gevaarlijke leguaan.	Pim Lammers	Querido	Tot 6 jaar	Zilveren griffel
3.	Kip en Kat	Margreet de Heer	Zwijsen	6-9 jaar	Zilveren griffel
4.	Roversjong	Jef Aerts	Querido	6-9 jaar	Zilveren griffel
5.	De zomer die alles was.	Mariska Overman	Kluitman	9-12 jaar	Zilveren griffel
6.	De lijst van Violet Sopjes	David Vlietstra	Gottmer	9-12 jaar	Zilveren griffel
7.	Patina	Jason Reynolds	Condor	9-12 jaar	Zilveren griffel
8.	Welkom thuis, chrononauten.	Dirk Weber	Querido	12-15 jaar	Zilveren griffel
9.	Oever	Ludwig Volbeda	Querido	12-15 jaar	Zilveren griffel
10.	Het onvergetelijke verhaal van Reinaert de Vos	Maria van Donkelaar, Martine van Rooijen	Gottmer	Poëzie	Zilveren griffel
11.	De safari, de avonturen van Thomas, Rutger en Paco	Rutger Vink en Thomas van Grinsven	Kosmos uitgevers	7-12 jaar	Kinderjury
12.	Danse Macabre	Paul van Loon	Leopold	10-12 jaar	Kinderjury
13.	De Wonderverteller	Lida Dijkstra	Luitingh - Sijthoff	Informatief	Gouden griffel

Diagrammen

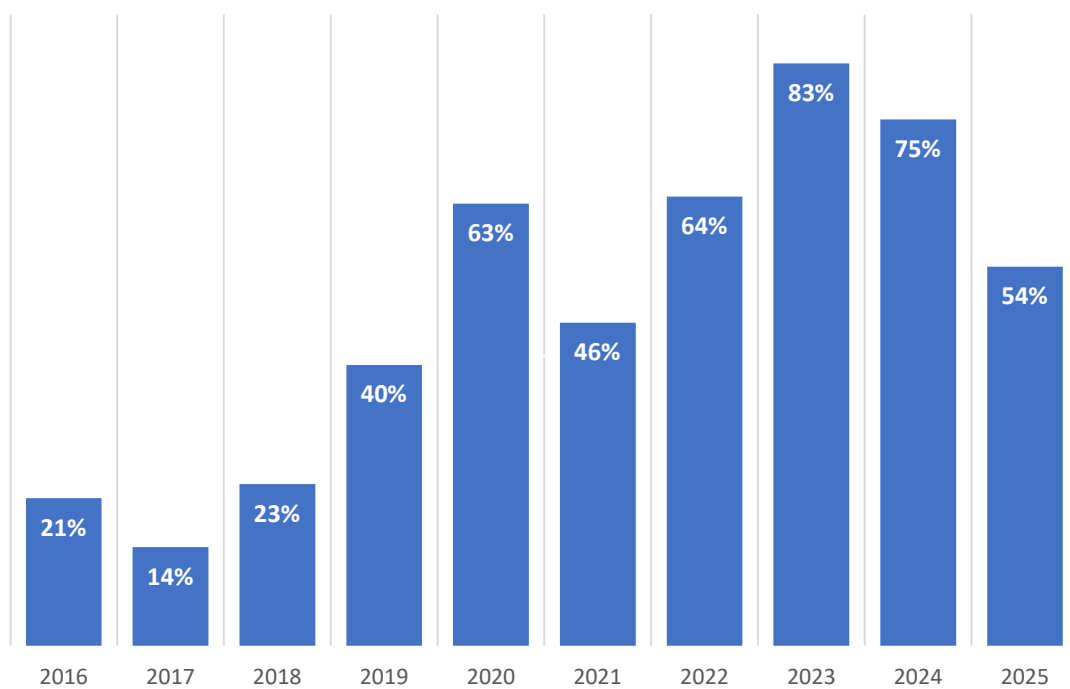
Grove taal in kinderboeken.

Vloeken in kinderboeken

PERCENTAGES KINDERBOEKEN MET (BASTAARD)VLOEKEN 2016-2025

Conclusies van het onderzoek:

1. Dit jaar zijn er ook weer 13 boeken gelezen en gescreend. Hierbij zat 1 poëzieboek.
In 5 boeken zijn geen grove woorden gevonden. In 6 boeken staan enkele grove woorden of milde scheldwoorden. In 2 boeken staat wat meer grove taal maar er is er niet eentje bij die er echt uitspringt als het gaat om de hoeveelheid grove taal. Dat is positief.
2. In 7 van de 13 boeken komen in meer of mindere mate (bastaard)vloeken voor. De grove GVD vloek komt in volledig uitgeschreven vorm NIET voor dit jaar. Wel een heel aantal bastaardvloeken.

Van de 13 boeken bevatten dus 7 boeken in meer of mindere mate grove taal. Dit komt neer op 54% en is een daling als je het vergelijkt met vorig jaar. Ook zijn er dit jaar geen boeken bij met extreem veel grof taalgebruik. Wel valt op dat er in 1 boek met de ziekte “kanker” wordt gescholden, namelijk met het woord “kankerlijer” in het boek “De zomer die alles was”.

Winnaar gouden griffel:

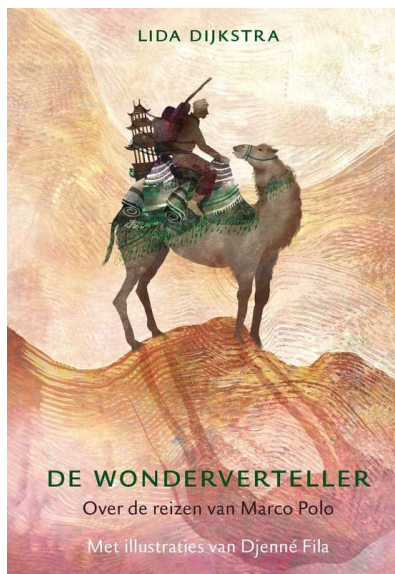
Op 24 september 2025 zijn de winnaars van de gouden griffel en de gouden penseel bekend gemaakt.

De winnaar van de gouden griffel is dit jaar gewonnen door “de Wonderverteller” geschreven door Lida Dijkstra.

In dit boek komen geen vloeken voor en ook grof taalgebruik komt er nauwelijks in voor.

De gouden penseel is gewonnen door “Een ongeloofelijk grote, ongeloofelijk gevaarlijke leguaan” getekend door Natascha Stenvert.

Dit boek is wel onderzocht maar er kwam geen grof taalgebruik voor

Bijlage 1: Boeken zonder grove taal:

Een ongeloofelijk grote, ongeloofelijk gevaarlijke leguaan.

Roversjong

Dans Macabre

Vogel en beer

Kip en kat

Bijlage 2: Boeken met weinig grove taal:

In de volgende boeken komen weinig grove woorden of milde scheldwoorden voor:

De avonturen van Thomas, Rutger en Paco. De safari.

Blz.92 “Goeie genade”

Blz.122 Jemig

Blz.124 Malloot

BLz.161 Goh pap,

Welkom thuis, chrononauten

Blz.19 Jeminee

Blz.109 “de stomste idioot”

Oever

Blz.57 wat de fak

Blz.114 wat de fak, Jezus

Blz.131 fuckfuckfuckfuck

De Wonderverteller

Blz. 129 heiligemariamoe dervangod

Het onvergetelijke verhaal van Reinaert de Vos.

In dit boek veel “rare praat” over overspel bij dieren en spotten met God en geloof.

Blz.10	rotzak
Blz.25	jeminee
Blz.53	O jee
Blz.56	Verdomde

De lijst van Violet Sopjes

Blz.50	oh my god
Blz.82	oh my god
Blz.206	Holy moly!

Bijlage 3: boeken met (redelijk) veel/heftige taal:

In deze boeken komen redelijk veel scheldwoorden voor of hele heftige grove taal.

De zomer die alles was.

Blz.32 verdomde

Blz.123 jeetje

Blz.129 kankerlijer

Vuile trut

Verdomme

Patina, Patty is geen bagger.

Blz.12 Gatver

Blz.24 sukkels

Blz.25 stinkerds

Blz.26 Mijn God, waarom hebt u mij verlaten (spottend)

Blz.43 sukkels

Blz.45 gatver

Blz.55 djiez (van het Engelse Jesus)

Blz.71 godzijdank

Blz.105 verdorie

Blz.126 losers

Blz.129	o jee
Blz.139	godzijdank
Blz.160	sukkel
Blz.161	gatver
Blz.172	potverdikke

De avonturen van Thomas, Rutger en **Bijlage 4: Boeken met 1 of meer (bastaard)vloeken:**

Paco. De safari.

Blz.92 “Goeie genade”

Blz.122 Jemig

BLz.161 Goh pap,

Welkom thuis, chrononauten

Blz.19 Jeminee

Oever

Blz.57 wat de fak

Blz.114 wat de fak, Jezus

Blz.131 fuckfuckfuckfuck

Het onvergetelijke verhaal van Reinaert de Vos.

Blz.25 jeminee

Blz.53 O jee

Blz.56 Verdomde

De lijst van Violet Sopjes

Blz.50 oh my god

Blz.82 oh my god

Blz.206 Holy moly!

De zomer die alles was.

Blz.32 verdomde

Blz.123 jeetje

Blz.129 Verdomme

Patina, patty is geen bagger.

Blz.12 Gatver

Blz.26 Mijn God, waarom hebt u mij verlaten (spottend)

Blz.45 gatver

Blz.55 djiez (van het Engelse Jesus)

Blz.71 godzij dank

Blz.105 verdorie

Blz.129 o jee

Blz.139 godzij dank

Blz.161 gatver

Blz.172 potverdikke

Enkele gegevens:

Lezers in het lezersteam 2025:

Bertina Altelaar
Lydia Berg
Jannie Huiskens
Peep van Asselt
Adri Dijkstra
Martijn Schot

Coördinator onderzoek:
Nicolien Koetsier, gastdocent Klassetaal basisonderwijs

Voorzitter en woordvoerder:
Martijn Schot, directeur Bond tegen vloeken

Bond tegen vloeken
Landjuweel 46
3905 PH Veenendaal
0318-512002

www.bondtegenvloeken.nl
info@bondtegenvloeken.nl
www.klassetaal.nl
info@klassetaal.nl

Veenendaal, oktober 2025

